



WESOŁEGO ALLELUJA



Aplikacja eWniosek Plus

- zasady wypełniania wniosków obszarowych

str. 8-11

Święta Wielkiej Nocy

- religia i tradycja

str. 3 i 15

Termy Poddębice

- naturalna woda termalna

str. 16

Spis treści

Aktualności

Przemiana...

.....str. 3

Pomoc dla KGW

.....str. 4

Ubezpieczajmy się u siebie

Wiosenny sezon ubezpieczeń

.....str. 5

Samorząd rolniczy

Działania IRWŁ

.....str. 6-7

Temat numeru

eWniosek Plus

.....str. 8-11

Dobre praktyki w rolnictwie

Soja w Polsce

.....str. 12-13

Specjalista doradza

Inspekcja po Twojej stronie!

.....str. 14

Smaki i pasje z regionu

Termy Poddębice

.....str. 16

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja: Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama: Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: Stock Adobe

Artykuł tematyczny:

Przemiana... str. 3

Niedziela Wielkanocna str. 15

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść tekstów i reklam dostarczonych przez Instytucje współpracujące. Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie

www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca:

SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Beskidzka nr 124,

91-610 Łódź, tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:

www.tagraf.pl



Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
ul. Beskidzka nr 124, 91-610 Łódź
tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31,
www.izbarolnicza.lodz.pl, info@izbarolnicza.lodz.pl



Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	ul. Dąbrowskiego 20f 97-400 Bełchatów	511 124 504 bpbełchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbrzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Andrzej Górczyński Robert Pawlikowski	ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Iwona Mamzer	Urząd Gminy w Łasku ul. Warszawska 14 98-100 Łask, pokój 48	510 474 871 bpłask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Dariusz Kowalczyk Zbigniew Wojtera	ul. Marii Konopnickiej 12 99-100 Łęczyca	510 474 825 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Roman Wodzyński Janusz Staniszewski	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bpłowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Michał Owczarek Marcin Derach	ul. Beskidzka nr 124 91-610 Łódź, pok. 2	510 474 874 bpłodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	Starostwo Powiatowe ul. Kwiatowa 1a 26-300 Opoczno, pok. C16	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Grzegorz Antoniewski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Paweł Sikora Piotr Rozumek	ul. 1 Maja 73 98-330 Pajęczno	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Janusz Terka Tomasz Wachulec	Starostwo Powiatowe ul. Dąbrowskiego 7, pok. 105 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bpiotrkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Leszek Chmielecki	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddebice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Agnieszka Zaremba Mariusz Zasępa	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Sylwester Libera Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Łukasz Przybyła	Starostwo Powiatowe Plac Wojewódzki 3 98-200 Sieradz, pok. 309	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Jacek Ossowicz Roman Rosiński	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Paweł Rochala Piotr Bielicki	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 11	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Krzysztof Wróbel Paweł Jaśko	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Adam Ciečka	ul. Waryńskiego 14 98-400 Wieruszów	510 474 804 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl



TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-455 Łódź ul. Żurawia 7/9	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski ul. Daniłowskiego 5/7, II piętro	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Jagiellońska 4	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Łowiczu	99-400 Łowicz ul. Zduńska 51	46/837-00-79 łowicz@tuw.pl 24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Sieradzu	98-200 Sieradz ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Łęczycy	99-100 Łęczyca ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Radomsku	97-500 Radomsko ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl



Przemiana...

Zmartwychwstałemu Chrystusowi zawierzyć nasze życie, nasze dziś i naszą przyszłość

Kolejny czas Wielkanocny, który prowadzi nas po drogach naszej wiary i wpisuje się w rytm naszego życia jego cykliczności i pewnego porządku. Możemy nazwać to cywilizacją zachodu, cywilizacją chrześcijańską, a może po prostu cywilizacją naszych przodków, którą po nich przejęliśmy i teraz naszym codziennym życiem i naszymi postawami powinniśmy budować dalej. Jako chrześcijanie doświadczamy wielu wydarzeń opisanych w biblii, które kierują nasz wzrok na Chrystusa Zmartwychwstałego przez postawy i wydarzenia towarzyszące Jego uczniom. Między innymi, jesteśmy zaproszeni do dzielenia z Marią wstrząsu wywołanego odkryciem pustego grobu, do przeżycia zmieszania, które stało się udziałem uczniów zmierzających do Emaus, do doświadczenia zdumienia zgromadzonych w Wieczerniku uczniów, będących świadkami spotkania „niewiernego” Tomasza z Jezusem.

W każdej z tych Ewangelii jesteśmy wprowadzeni w bardzo ludzkie doświadczenie i spotkanie. I w każdym z nich widzimy, jak dokonuje się osobista przemiana, gdy uczestnicząca w nim postać uświadamia sobie nagle, że Jezus - Ten, w którym pokładali nadzieję, Ten, którego widzieli umierającego upokarzającą śmiercią - wcale nie jest martwy, przeciwnie, żyje nowym, innym życiem. Jakież to musiał być szok dla każdego z nich. Ewangelia Łukasza mówi nam, że ci, którzy ze strachu zebrałi się w górnej sali, „oniemiali” (Łk 24,41); „brakowało im słów”, nie potrafili wyrazić swojego zdumienia - czy byli na tyle odważni, by naprawdę uwierzyć, że to właśnie Jezus stoi przed nimi?

Może w tym roku nadszedł czas aby pozwolić sobie na doświadczenie zdumienia, jakie niesie ze sobą Wielkanoc? Z roku na rok możemy przyzwyczaić się do uroczystości i obrzędów. A przecież rzeczywistość Wielkanocy, rzeczywistość zmartwychwstania, jest w istocie szokiem!!!

Gdybyśmy naprawdę pozwolili sobie wejść w tajemnicę zmartwychwstania, nasze życie nigdy nie byłoby takie samo. Pozwólmy sobie na doświadczenie przemiany, która dokonała się w życiu pierwszych uczniów. Maria pobięła do uczniów, by powiedzieć im, że „widziała Pana”; ci, którzy w końcu spotkali Jezusa przy stole w Emaus, z „płonącymi sercami” wrócili, by podzielić się tą wiadomością ze swoimi towarzyszami w Jerozolimie.

Wpatrując się w te Ewangeliczne postacie nie bójmy się postawić sobie pytań które generują wydarzenia wielkanocne. Co tak naprawdę oznacza dla mnie Wielkanoc, jak wydarzenia męki śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa przekładają się na moje codzienne życie, na moje relacje z drugim człowiekiem w domu, w rodzinie, w pracy? Jeśli naprawdę wierzę w zmartwychwstanie, czy choć odrobinę potrafię być świadkiem tych wydarzeń, świad-

kiem wiary. Może czas postarać się aby światłość Chrystusa Zmartwychwstałego w nas i przez nas rozświetla drogi wokół nas. Nie bójmy się przyjąć, że światło zawsze przenika ciemność, że dobro zawsze zwycięża, że życie jest silniejsze niż śmierć, a świadomość ta powinna być widoczna w naszych postawach i sposobie myślenia, które wnosimy do każdego aspektu naszego życia.

Zmartwychwstanie nie oznacza jedynie, że rozprowadzalne ludzkie ciało Jezusa zostało przekształcone w nową cielesną rzeczywistość. Przemiana cielesności Jezusa oznacza, że jest ona możliwa i dotyczy wszystkiego co żyje, naszego ludzkiego ciała i całego wszechświata, którego jesteśmy częścią. Dzięki Zmartwychwstaniu Chrystus jest w pełni zanurzony w życiu, które prowadzimy, w świecie, który zamieszkujemy! Czy pozwolimy, aby cud i tajemnica tej rzeczywistości były prawdziwie przemieniające? Czas wielkanocny

próbuję nas przekonać, że życie musi zatrumfować nad śmiercią, że ta prawdziwa światłość jest w stanie rozświetlić najciemniejsze strony naszego życia.

Przerazające jest to, że coraz częściej stajemy się dziećmi cywilizacji ateistycznej o której to bardzo dobitnie mówił Vaclav Havel, że jest to cywilizacja „która utraciła związek z nieskończonością i wiecznością”. Jak że często dla nas jest najważniejsza szybka, krótkotrwała korzyść, krótkotrwałe pozytywne doznanie tu i teraz. Możemy powiedzieć że tracimy respekt dla tajemnicy, a wraz z nim „pokorny szacunek do tego wszystkiego, czego nigdy nie zmierzmy i nie poznamy. Znikają też bolesne pytania odnoszące się do nieskończoności i wieczności – tych do niedawna najważniejszych horyzontów naszych poczynąń.”

Może tych kilka refleksji odnoszących się bezpośrednio do wydarzeń wielkanocnych i refleksji postrzegania współczesnego świata przez tych, którzy mają naprawdę coś mądrego do powiedzenia pozwoli nam Zmartwychwstałemu Chrystusowi zawierzyć nasze życie, nasze dziś i naszą przyszłość.

Pragnę Wam życzyć w tym świątecznym czasie i w dniu codziennym przede wszystkim: pokoju abyście mogli bezpiecznie przejść przez współczesne niespokojne czasy, nadziei aby stała się siłą prowadzącą dzień za dniem ku lepszemu życiu, Bożej mocy przezwyciężającej chwilę rozpacz, zniechęcenia i zwątpienia. Życzę Wam ogromu miłości, która da głęboki i niezachwiany sens życia, zdrowia które jest najcenniejsze i nade wszystko światła Chrystusa Zmartwychwstałego, które wskaże nam wszystkim właściwą drogę.

ks. Jarosław Leśniak

Duszpasterz Rolników Archidiecezji Łódzkiej



**Szanowni Rolnicy, Drodzy Mieszkańcy
Województwa Łódzkiego,**

Z okazji Świąt Wielkanocnych w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego pragnę złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia zdrowia, wielu wspaniałych chwil i odpoczynku przy rodzinnym stole.

Niech ten wyjątkowy czas Zmartwychwstania Pańskiego przyniesie odrodzenie nadziei, pokój w sercach, siłę do codziennych wyzwań i napelni Was i Wasze rodziny nadzieją oraz światłem, które będzie przewodnikiem w codziennym życiu.

Życzę, aby trud i wysiłek włożony teraz w pracę na roli przynosił obfite plony i sukcesy, a świąteczny czas, również w gronie przyjaciół i znajomych był czasem radości, spokoju i pomyślności.

Radosnego Alleluja!

Dariusz Tomasz Węglewski

**Prezes Izby Rolniczej
Województwa Łódzkiego**



Pomoc dla KGW na realizację celów określonych w ustawie - Nabór 2025



TERMIN NABORU

Od dnia 24 marca br. Agencja prowadzi nabór wniosków o przyznanie pomocy finansowej dla kół gospodyń wiejskich.

Pomoc jest kontynuacją wsparcia finansowego udzielanego kołom wpisanym do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich od 2018 r. i jest przeznaczona na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ust 3 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 310).

Nabór wniosków będzie trwał do **30 września 2025 roku**, ale nie dłużej niż do wyczerpania środków przeznaczonych na realizację ww. programu.

Za datę złożenia wniosku o przyznanie pomocy finansowej dla koła gospodyń wiejskich uważa się datę wpływu tego wniosku do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (datę otrzymania wniosku przez ARiMR).

KTO MOŻE ZŁOŻYĆ WNIOSEK

Wniosek o przyznanie pomocy finansowej dla koła gospodyń wiejskich może być złożony przez koło, które:

- zostało **wpisane do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich**,
- posiada numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, tzw. nr EP.

W celu nadania nr EP należy złożyć wniosek o jego nadanie do kierownika BP ARiMR właściwego ze względu na siedzibę koła, w sposób opisany na <https://www.gov.pl/web/arimr/ewidencja-producentow>.

Wniosku takiego nie będą musiały składać koła, które przynajmniej raz skorzystały z pomocy finansowej udzielanej przez ARiMR, ponieważ został im nadany w związku z uprzednio udzieloną pomocą.

LIMIT ORAZ WYSOKOŚĆ POMOCY

Zaplanowany budżet na sfinansowanie pomocy dla kół gospodyń wiejskich przeznaczony na realizację zadań o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o kołach gospodyń wiejskich w roku 2025 wynosi 120 mln zł.

Wysokość pomocy dla danego Koła Gospodyń Wiejskich (KGW) jest uzależniona od liczby członków w KGW - ustalonej na dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy - według danych wynikających z Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich.

W 2025 roku stawka pomocy wynosi:

- 8 000,00 zł, jeżeli koło gospodyń wiejskich liczy nie więcej niż 30 członków,
- 9 000,00 zł, jeżeli koło gospodyń wiejskich liczy od 31 do 75 członków,
- 10 000,00 zł, jeżeli koło gospodyń wiejskich liczy ponad 75 członków.

W przypadku zmiany liczby członków koła, przed złożeniem wniosku o pomoc, należy w Biurze Powiatowym ARiMR właściwym ze względu na siedzibę koła złożyć wniosek o wpis koła gospodyń wiejskich do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich w zakresie aktualizacji liczby członków koła. Zalecane jest, aby w takiej sytuacji wniosek o pomoc był składany dopiero po aktualizacji liczby członków w rejestrze.

PRYZNAWANIE POMOCY

Pomoc jest przyznawana, jeżeli koło gospodyń wiejskich zobowiąże się do:

1. **wykorzystania i wydatkowania pomocy** na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich, **do dnia 31 grudnia 2025 r.;**
2. rozliczenia pomocy przez **przedłożenie sprawozdania** z wydatkowania pomocy w terminie **do dnia 31 stycznia 2026 r.;**
3. **zwrotu pomocy** – w przypadku jej niewykorzystania lub niewydatkowania w terminie do 31 grudnia 2025 r., wykorzystania niezgodnie z przeznaczeniem,

pobrania nienależnie lub w nadmiernej wysokości lub niewykonania zobowiązania w zakresie rozliczenia pomocy przez przedłożenie sprawozdania z wydatkowania pomocy w terminie do dnia 31 stycznia 2026 r.;

4. **przechowywania dokumentów** księgowych i innych dokumentów, potwierdzających prawidłowe wydatkowanie pomocy w terminie do końca roku kalendarzowego następującego po roku, w którym koło gospodyń wiejskich rozliczyło pomoc za dany rok, a w przypadkach wymagających wyjaśnienia – także ich udostępniania na żądanie kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, właściwego ze względu na siedzibę koła.

Cele, na jakie koła gospodyń wiejskich mogą przeznaczyć przyznaną pomoc finansową, określa art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich.

Zgodnie z powyższym KGW może wydatkować pomoc na realizację zadań związanych z:

1. działalnością społeczno-wychowawczą i oświatowo-kulturalną w środowiskach wiejskich;
2. działalnością na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich;
3. wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości kobiet;
4. inicjowaniem i prowadzeniem działań na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi;
5. upowszechnianiem i rozwijaniem form współdziałania, gospodarowania i racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych;
6. reprezentacją interesów środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej;
7. rozwojem kultury ludowej, w tym w szczególności kultury lokalnej i regionalnej.

WYPŁATA POMOCY

Przyznana pomoc jest wypłacana na rachunek bankowy koła lub rachunek koła prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo – kredytowej wskazany w systemie ewidencji producentów, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885).

Koła gospodyń wiejskich, które nie wskazały we wpisie do ewidencji producentów numeru rachunku lub podany numer jest nieaktualny, muszą dokonać zmian w ewidencji producentów przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy. W przypadku braku lub nieaktualnego numeru rachunku, pomoc nie będzie mogła zostać wypłacona.

Koła gospodyń wiejskich, które nie wskazały we wpisie do ewidencji producentów numeru rachunku lub podany numer jest nieaktualny, powinny dokonać zmian w ewidencji producentów przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy w sposób opisany na <https://www.gov.pl/web/arimr/ewidencja-producentow>.

Uwaga!

Nie można wskazywać rachunków należących do osób trzecich, w tym do pełnomocnika.

DODATKOWE INFORMACJE

Wszelkie pytania dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy finansowej dla kół gospodyń wiejskich należy kierować do właściwych miejscowo palcówek ARiMR lub na adres info@arimr.gov.pl

Źródło: ARiMR

KONDOLENCJE

Delegatowi Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Poddębickiego, Członkowi Walnego Zgromadzenia IRWŁ
Panu Leszkowi Chmieleckiemu
wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

BRATA

składa Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
oraz Delegaci Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Poddębickiego

Delegatowi Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Rawskiego
Panu Grzegorzowi Sebastianowi Walczakowi
wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

MAMY

składa Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
oraz Delegaci Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Rawskiego



Wiosenny sezon ubezpieczeń upraw rolnych rozpoczęty – zadbaj o bezpieczeństwo swoich plonów

Wraz z nadejściem wiosny rolnicy rozpoczynają intensywne prace na polach. To najlepszy czas, aby zdecydować się na ochronę ubezpieczeniową upraw rolnych i wykupić polisę w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”. Zmienne warunki atmosferyczne oraz rosnące ryzyko strat sprawiają, że ubezpieczenie upraw rolnych staje się strategicznym elementem prowadzenia gospodarstwa rolnego. Decydując się na ubezpieczenie upraw w TUW „TUW” rolnicy inwestują w bezpieczeństwo i stabilność swojego gospodarstwa, przy minimalizowaniu ryzyka finansowego.

W wiosennym sezonie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oferuje ponad 20 wariantów ubezpieczenia upraw rolnych, w tym również z dopłatami z budżetu państwa, które mogą wynosić nawet 65% składki – co sprawia, że ochrona ubezpieczeniowa jest dostępna dla większości rolników w atrakcyjnej cenie.

Z kolei możliwość skorzystania zarówno z ubezpieczeń obowiązkowych, jak i dobrowolnych pozwala na dopasowanie oferty do indywidualnych potrzeb każdego rolnika. Należy pamiętać, że obowiązek ubezpieczania upraw rolnych mają rolnicy, którzy korzystają z dopłat bezpośrednich – wtedy muszą ubezpieczyć co najmniej 50% powierzchni posiadanych upraw.

TUW „TUW” zapewnia ochronę ubezpieczeniową upraw rolnych przed skutkami niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, takich jak: huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawina, susza, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne.

W TUW „TUW” uprawy rolne można też ubezpieczyć od ryzyka wystąpienia szkód na skutek zastoisk wodnych, spowodowanych długotrwałym opadem deszczu, ognia oraz strat jakościowych w burakach cukrowych (utrata polaryzacji).

Jakie uprawy rolne można ubezpieczyć w TUW „TUW”?

Gruntowe uprawy dotowane:

- zboże, w tym grykę, kukurydzę, ziemniaki, buraki cukrowe, warzywa gruntowe, chmiel, tytoń, drzewa i krzewy owocowe, truskawki, rzepak, rzepik, słonecznik, facelię, len, konopie włókniste, rośliny zielarskie, gorczycę, a także rośliny bobowate drobnonasienne, bobowate grubonasienne (rośliny strączkowe), w tym soję.

TUW „TUW” dodatkowo oferuje ubezpieczenia:

- upraw gruntowych – trawy, buraki pastewne, wiklina, wierzbę, rośliny ozdobne,
- upraw pod osłonami – rośliny zielarskie i ozdobne, warzywa, w tym rozsady.

Nowości w wiosennym sezonie ubezpieczania upraw

W tym roku rozszerzony został katalog upraw objętych dopłatą do składki ubezpieczenia z budżetu państwa, o uprawy: słonecznika, facelii, lnu, konopi włóknistych, bobowatych drobnonasiennych, roślin zielarskich, gorczycy. Rozbudowano też zakres ubezpieczenia o możliwość ubezpieczenia upraw pod osłonami – ochrona ubezpieczeniowa obejmuje aż 14 rodzajów ryzyka. Wprowadzono także dodatkową możliwość rozszerzenia ryzyka

deszczu nawalnego o szkody całkowite powstałe na skutek zastoisk wodnych powstałych w wyniku zalania terenu przez długotrwałe opady deszczu.

Aby skorzystać z oferty ubezpieczeń upraw rolnych w TUW „TUW”, skontaktuj się z najbliższą placówką Towarzystwa lub naszym agentem ubezpieczeniowym. W ten sposób można dowiedzieć się więcej o warunkach ubezpieczenia i dostępnych wariantach.

Znajdź najbliższą placówkę TUW „TUW”: <https://tuw.pl/kontakt/#find-map>



**TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**
T U W

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”
Biuro Regionalne w Łodzi
ul. Żurawia 7/9, 91-455 Łódź
telefon: (42) 640-68-53
e-mail: lodz@tuw.pl
www.tuw.pl

Materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą w Warszawie 02-793, ul. Raabego 13



**TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**
T U W

Zdrowych, radosnych Świąt Wielkanocnych, pełnych spokoju i wzajemnej życzliwości

życzy

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Działania izby rolniczej - marzec 2025



Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Zduńskowolskiego

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydał opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Zarząd na bieżąco monitoruje sytuację w rolnictwie i podejmuje działania kierując wnioski w celu rozpatrzenia i dalszej realizacji m.in. do Krajowej Rady Izb Rolniczych.

W dniu 10 marca 2025r. Zarząd IRWŁ popierając wnioski zgłoszone przez członków Rady Powiatowej IRWŁ w Łęczycy przekazał do KRIR w celu rozpatrzenia i dalszej realizacji.

1. Ponowne podjęcie działań mające na celu skrócenie okresu karencji w ubezpieczeniach upraw rolnych.

Obecnie okres karencji wynoszący 14 dni stanowi istotny problem dla rolników, gdyż w praktyce oznacza brak ochrony w początkowym okresie trwania polisy, a w przypadku odnowienia polisy – wprowadzenie natychmiastowej kontynuacji ochrony. Ochrona powinna obowiązywać od daty podpisania polisy.

2. Podjęcie działań mających na celu włączenia spółek wodnych w strukturę zarządzania gmin, poprzez uznanie ich funkcjonowania za zadanie własne gminy. Wprowadzenie obowiązkowego finansowania spółek wodnych na zasadach podobnych do podatku rolnego.

3. Podjęcie działań w sprawie rozszerzenia dopłat do

materiału siewnego o warzywa, gdyż brakuje wsparcia dla producentów warzyw.

W dniu 24 marca 2025r. Zarząd IRWŁ wystąpił do Prezesa KRIR o ponowne podjęcie działań mające na celu przyznanie pomocy dla wszystkich wnioskodawców, którzy nie podpisali umów a wnioski z powodu wyczerpania limitu środków finansowych nie zostały zrealizowane w ramach działania „Wsparcie na wymianę pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych”.

W dniu 26 marca 2025r. Zarząd IRWŁ przesłał do Wojewody Łódzkiego uwagi do Komunikatu Komisji Europejskiej „Droga do kolejnych wieloletnich ram finansowych”.

W dniu 26 marca 2025r. zostały przesłane do KRIR propozycje tematów na posiedzenie Rady Społecznej ds. gospodarowania gruntami ZWRSP przy Dyrektora Generalnym KOWR.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał opinie do projektów aktów prawnych w sprawie:

- ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
- poselskiej ustawy o Rzeczniku Rolników.

Posiedzenia Rad Powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

W miesiącu marcu 2025 r. odbyło się 7 posiedzeń Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 10.03.2025r. powiatu łaskiego, w dniu 14.03.2025r. powiatu skierniewickiego, w dniu 18.03.2025r. powiatu piotrkowskiego, w dniu 21.03.2025r. powiatu wieluńskiego i zgierskiego w dniu 26.03.2025r. powiatu kutnowskiego w dniu 31.03.2025r. powiatu zduńskowolskiego, podczas których członkowie rad powiatowych omówili, m.in. trudną sytuację na rynkach rolnych, ograniczeń w handlu ze zwierzętami, szkód łowieckich. Przedstawiciele in-



Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Piotrkowskiego





Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Zgierskiego

stytucji sektora rolnego obecni na posiedzeniach przedstawili najważniejsze informacje dla producentów rolnych z zakresu bieżących działań m.in. płatności obszarowe na 2025r., chorób zakaźnych zwierząt.

W powiatach łaskim, wieluńskim, zduńskowolskim odbyły się szkolenia dla rolników na temat „Obowiązkowe i nieobowiązkowe ubezpieczenia w rolnictwie”.

Targi, konferencje, spotkania

Z inicjatywy Rad Powiatowych IRWŁ odbyło się 6 szkoleń rolników na terenie województwa łódzkiego (Oporów, Pokrzywnica, Domaniewice, Zadzim- 2 szkolenia, Antoniówka) w zakresie stosowania środków z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie.

W dniu 7.03.2025r. w imieniu IRWŁ - Przewodniczący Rady Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Łowickiego - Pan Roman Wodzyński, uczestniczył w dwóch ważnych wydarzeniach: Finale Wojewódzkim XLII Olimpiady Młodych Producentów Rolnych oraz oficjalnym otwarciu biogazowni. Obie uroczystości odbyły się na terenie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Zduńskiej Dąbrowie. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego, doceniając zaangażowanie młodych adeptów rolnictwa oraz ich wysoki poziom wiedzy, ufundowała nagrodę dla laureata olimpiady. Wsparcie to podkreśla rolę samorządu rolniczego w promowaniu edukacji rolniczej i zachęcaniu młodych ludzi do dalszego rozwoju w tej dziedzinie.

W dniu 12.03.2025r. odbyło się spotkanie Wojewódzkiej Komisji ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy w rolnictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Łodzi. Członkowie Komisji zatwierdzili plan pracy Komisji na rok 2025. Podczas spotkania została przedstawiona informacja na temat „Analiza wypadków przy pracy i chorób zawodowych rolników na terenie województwa łódzkiego w 2024 roku” oraz założenia XXII Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2024 i XV Konkursu Plastycznego pt. „Wioski bez troski”. W spotkaniu uczestniczyła pani Beata Gregorczyk-Rzewuska – p.o. Dyrektora Biura IRWŁ.

W dniach 14-16.03.2025 r. w Kielcach odbyły się XXX Międzynarodowe Targi Techniki Rolniczej AGRO-TECH. W targach wzięli udział rolnicy z województwa łódzkiego ((Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Radomskiego, Bełchatowskiego i Łaskiego zorganizowała wyjazd na targi dla rolników). Dziękujemy Świętokrzyskiej Izbie Rolniczej za otrzymane bezpłatne bilety na targi dla rolników z województwa łódzkiego.

Inna działalność IRWŁ

- Biura Powiatowe Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego prowadzą nabór rolników na szkolenia dla użytkowników profesjonalnych z zakresu stosowania środków ochrony roślin. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt z miejscowym Biurem Powiatowym IRWŁ.

- Bezpłatna publikacja Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego miesięcznik „W NOWEJ ROLI” trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego udziela bezpłatnie porad prawnych dla rolników.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz odpowiedzi na wnioski zgłoszone przez IRWŁ oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl oraz na FB Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego.

Beata Gregorczyk-Rzewuska

p.o. Dyrektora Biura IRWŁ



Andrzej Szubert - I miejsce w Finale Wojewódzkim XLII Olimpiady Młodych Producentów Rolnych i Roman Wodzyński - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łowickiego

REKLAMA

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECHNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

"ASPOL"



95-200 Pabianice, Świętniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89



TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

URSUS



Zmiany w zasadach przyznawania płatności bezpośrednich oraz w aplikacji e-wniosek

W 2025 roku zmiany w zasadach przyznawania płatności bezpośrednich i płatności ONW zostały określone w:

- zmienionej ustawie o *Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027*;
- zmienionym rozporządzeniu w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty podstawowego wsparcia dochodów, płatności redystrybucyjnej, płatności dla młodych rolników, płatności związanych z produkcją do powierzchni upraw i płatności związanych z produkcją do zwierząt, płatności dla małych gospodarstw i przejściowego wsparcia krajowego w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
- zmienionym rozporządzeniu w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
- zmienionym rozporządzeniu w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
- zmienionym rozporządzeniu w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania;
- zmienionym rozporządzeniu w sprawie szczegółowych warunków uznawania gruntów za kwalifikujące się hektary.

Wszystkie wnioski o przyznanie płatności na rok 2025 składane są w formie elektronicznej za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus.

Aplikacja automatycznie wysyła wniosek do właściwego miejscowo biura powiatowego.

Dla rolników, którzy wyrazili zgodę na wymianę korespondencji drogą elektroniczną wymiana korespondencji odbywa się przez PUE i wywołuje skutki prawne.

Za datę złożenia wniosku za pomocą formularza udostępnionego na stronie internetowej ARiMR w aplikacji eWniosekPlus, uważa się datę wysłania wniosku.

Wniosek o przyznanie płatności na rok 2025 wraz z wymaganymi załącznikami składa się w terminie **od dnia 15 marca 2025 r. do dnia 15 maja 2025 r.**

Wniosek może być także złożony w terminie 25 dni kalendarzowych po terminie składania wniosków tj. **do dnia 9 czerwca 2025 r.**

Złożenie wniosku po 15 maja 2025 r. skutkuje pomniejszeniem należnych płatności o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia.

Wniosek złożony po dniu 9 czerwca 2025 r. nie jest rozpatrywany.

Zmiany wniosku o przyznanie płatności, dokonuje się w terminie do dnia:

- 1) **2 czerwca 2025 r.** Zmiany można dokonać także po upływie tego terminu, ale nie później niż do dnia 9 czerwca 2025 r. z tym, że w takim przypadku na rolnika

ubiegającego się o przyznanie płatności, za każdy dzień opóźnienia, nie licząc dni ustawowo wolnych od pracy oraz sobót, nakłada się karę w wysokości 1% pomocy przysługującej w związku z tą zmianą;

- 2) **15 września 2025 r.** w przypadku, gdy ARiMR poinformowała rolnika o nieprawidłowościach wykrytych w ramach kontroli administracyjnych lub systemu monitorowania obszarów.

Płatność dla małych gospodarstw

Od roku 2025 rolnicy mogą się ubiegać o przyznanie **płatności dla małych gospodarstw** zaznaczając odpowiednie pole we wniosku o przyznanie płatności.

UWAGA: Rolnik nie składa odrębnego wniosku w zakresie małych gospodarstw.

Kreator wniosku o płatności 2025

WNIOSEK

Płatności

☒ Podstawowe wsparcie dochodów (PWD) i płatność redystrybucyjna (RED)

☒ Płatność dla małych gospodarstw

Przypomnijmy:

Płatność dla małych gospodarstw zastępuje wszystkie inne rodzaje płatności bezpośrednich, w tym ekoschematy.

Wnioskując o płatność dla małych gospodarstw można ubiegać się o przyznanie przejściowego wsparcia krajowego, płatności ONW, płatności ekologicznych, płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, płatności zalesieniowych.

W przypadku stwierdzenia, że rolnik, który zaznaczył checkbox o przyznanie płatności dla małych gospodarstw, nie spełnia warunków przyznania płatności dla małych gospodarstw, kierownik biura powiatowego ARiMR odmawia przyznania płatności dla małych gospodarstw i rozstrzyga sprawę o zadeklarowane wnioskowanie.

Doprecyzowanie definicji trwałych użytków zielonych (TUZ)

Trwałe użytki zielone – grunty, które są wykorzystywane do uprawy traw lub innych zielnych roślin pastewnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych) i które nie były objęte zmianowaniem upraw przez co najmniej pięć lat, przy czym zaoranie, uprawa lub wysiew innego gatunku należącego do traw lub innych zielnych roślin pastewnych po uprawie lub zaoraniu, **z wyłączeniem uprawy traw w siewie czystym**, nie powoduje zmiany klasyfikacji danego obszaru jako trwałego użytku zielonego;

Zgodnie z przyjętą definicją pojęcia trwałego użytku zielonego (TUZ): zaoranie, uprawianie oraz ponowne obsianie innymi rodzajami traw lub innymi zielnymi roślinami pastewnymi nie ma wpływu na zmianę kwalifikacji TUZ. Trwały użytk zielony tworzą mieszanki składające się z równych gatunków traw lub z różnych gatunków zielnych roślin pastewnych. W przypadku uprawy traw w siewie czystym grunt orny nie będzie musiał zostać przekwalifikowany na TUZ.

Zmiany w ekoschematach

Płatność w ramach ekoschematów jest przyznawana do łącznej powierzchni zgłoszonej do płatności w ramach wszystkich ekoschematów obszarowych lub praktyk lub wariantów, ale **nie większej niż 300 ha**.

Limit ten nie dotyczy ekoschematu *Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych*.

Do łącznej powierzchni gruntów **nie większej niż 300 ha:**

- nie wlicza się powierzchni gruntów ornych, na których realizowany jest dodatkowo ekoschemat *Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi* albo ekoschemat *Biologiczna uprawa* a powierzchnia deklarowana jest do ekoschematu materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany.

Uwaga!

Do tej samej powierzchni, w tym samym roku, mogą być przyznane płatności w ramach nie więcej niż dwóch ekoschematów lub praktyk, lub wariantów.

Definiowanie UPRAW EKD

Uprawa: G Powierzchnia: 3,75 ha

Rosлина uprawна
żyto ozime

Wnioskowane płatności
ONW + 2 inne

☐ Uprawa ekologiczna

☐ Zastosowano inny materiał siewny

Ekoschematy

☒ E_MPW

☒ E_PN

☒ E_MSEIK

ANULUJ ZAPISZ

• w przypadku płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi, do tej powierzchni wlicza się powierzchnię gruntów ustaloną w wyniku przeliczenia liczby punktów za realizację praktyk w ramach tej płatności.

W przypadku gdy o przyznanie płatności w ramach ekoschematów obszarowych, z wyłączeniem ekoschematu *Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych*, ubiega się spółdzielnia produkcji rolnej albo spółdzielnia rolników przy przyznawaniu tych płatności danej spółdzielni **maksymalny limit 300 ha** ustala się, na jej wniosek, jako iloczyn tego limitu oraz liczby członków tej spółdzielni, jeżeli spółdzielnia ta poddała się lustracyjnemu badaniu w ciągu ostatnich trzech lat poprzedzających rok złożenia wniosku o przyznanie tych płatności.



Ekoschemat: Biologiczna uprawa

Wprowadzono zmianę nazwy ekoschematu: Biologiczna ochrona uprawa na **Biologiczna uprawa** i rozszerzono zakres wsparcia o umożliwienie rolnikom otrzymania płatności za stosowanie nawozowych produktów mikrobiologicznych.

Interwencja polega na:

- zastosowaniu zabiegu ochrony upraw z wykorzystaniem mikrobiologicznego środka ochrony roślin (wariant 1);
- zastosowaniu w uprawie nawozowego produktu mikrobiologicznego (wariant 2) w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, zgodnie z instrukcją stosowania tego produktu. Nawozowy produkt mikrobiologiczny musi być wpisany do wykazu, prowadzonego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (IUNG-PIB).

Dodatkowym warunkiem otrzymania wsparcia jest:

- prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych;
- złożenie imiennego dokumentu potwierdzającego zakup albo innego imiennego dokumentu potwierdzającego nabycie:
- środka ochrony roślin zawierającego mikroorganizmy jako substancje czynne;

WNIOSEK

Płatności do ekoschematów

☒ Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt (ekoschematy)

☐ Obszary z roślinami miododajnymi (E_MIOD)

☐ Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi

☐ Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin (E_IPR)

☒ Biologiczna uprawa

☒ Mikrobiologiczne środki ochrony roślin (E_MSOR)

☒ Nawozowe produkty mikrobiologiczne (E_NPM)

- nawozowego produktu mikrobiologicznego, nie wcześniej niż w dniu 15 lipca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności
 - w którym podano informację, jaki środek ochrony roślin lub nawozowy produkt mikrobiologiczny został nabyty, oraz ilość nabytego środka lub nabytego produktu.
- Dokumenty, rolnik składa w terminie do dnia 15 września roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności.

Ekoschemat: Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin

Wprowadzono zmianę przepisów regulujących zasady przyznawania płatności do ekoschematu: **Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin**.

Płatnością w ramach ekoschematu objęta zostaje powierzchnia gruntów, na których są uprawiane poszczególne rośliny z grup upraw: **sadowniczych, jagodowych, rolniczych lub warzywnych** - dla których zostały opracowane metodyki IP.

Wykaz upraw roślin należących do poszczególnych grup upraw, dla których zatwierdzono metodyki integrowanej produkcji roślin, określa załącznik do rozporządzenia o ekoschematach.

Płatność nie jest przyznawana do powierzchni trwałych użytków zielonych (TUZ), dla których nie ma opracowanych metodyk IP.

Stawki płatności są zróżnicowane w zależności od grupy upraw.

Ekoschemat: Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych

Wprowadzono zmianę przepisów regulujących zasady przyznawania płatności do ekoschematu: **Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych**.

Rozszerzono zakres wsparcia w ramach tego ekoschematu o obszary gdzie występują torfowiska lub obszary podmokłe objęte normą GAEC 2.

Nowy! Ekoschemat: Materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany

Wprowadzono nowy ekoschemat: **Materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany**.

Płatność jest przyznawana do powierzchni gruntów ornych, na których rolnik w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, a w przypadku upraw ozimych – w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie płatności, zastosował materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany **zboż i ich mieszanek, roślin strączkowych lub ziemniaków**.

Płatnością nie są objęte uprawy przeznaczone na przedplon lub poplon.

Płatność do materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany jest przyznawana, jeżeli rolnik:

- 1) na co najmniej 25 % powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie zastosował materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany:
 - a) zboż, roślin strączkowych lub ziemniaków, w ilości nie mniejszej niż określona w rozporządzeniu w sprawie minimalnej ilości materiału siewnego, jaka powinna być użyta do obsiania lub obsadzenia 1 ha powierzchni gruntów ornych lub
 - b) kukurydzy, rzepaku, buraków cukrowych lub buraków pastewnych i potwierdzi to przez złożenie oświadczenia za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji w terminie 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności;
- 2) na powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności do materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany, a w przypadku upraw ozimych – w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie płatności, zastosował materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany zboż, roślin strączkowych lub ziemniaków oraz realizuje jeden z ekoschematów rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżyw-

czymi lub ekoschematu biologiczna uprawa lub wysieje międzyplon ozimy lub ścierniskowy.

Płatność do materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany jest przyznawana, jeżeli rolnik:

3) złoży, w terminie 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności, za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji:

a) imienny dokument potwierdzający zakup materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany zboż, roślin strączkowych lub ziemniaków, dokonany nie wcześniej niż w dniu 15 lipca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności lub

b) dokument wydania z magazynu materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany zboż, roślin strączkowych lub ziemniaków, potwierdzający wydanie z magazynu tego materiału nie wcześniej niż w dniu 15 lipca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności;

Płatność do materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany jest przyznawana, jeżeli rolnik:

Typy odmian w ramach ekoschematu:
Materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany

Typ odmiany	Min wysiew [kg]	Jednostka siewna
bobik	270	
groch siewny (odmiany roślin rolniczych)	200	
łubin (żółty, wąskolistny lub biały)	150	
mieszanki zbożowych sporządzonych z materiału siewnego odmian pszenicy orkisz	200	
mieszanki zbożowe sporządzone z materiału siewnego gatunków lub odmian roślin zbożowych	140	
odmiana mieszańcowa jęczmienia	90	2,0
odmiana mieszańcowa pszenicy zwyczajnej	70	1,7
odmiana mieszańcowa żyta	60	1,7
odmiana populacyjna jęczmienia	130	
odmiana populacyjna pszenicy zwyczajnej	150	
odmiana populacyjna żyta	90	2,0
odmiana syntetyczna żyta	80	
owies nagi	120	
owies szorstki	80	
owies zwyczajny	150	
pszenica orkisz	200	
pszenica twarda	150	
pszenżyto	150	2,0
soja	120	1,7
wyka siewna	80	1,7
ziemniak	2000	2,0

WNIOSEK

Płatności do ekoschematów

☒ Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt (ekoschematy)

☐ Obszary z roślinami miododajnymi (E_MIOD)

☐ Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi

☐ Prowadzenie produkcji roślinnej w systemie Integrowanej Produkcji Roślin (E_IPR)

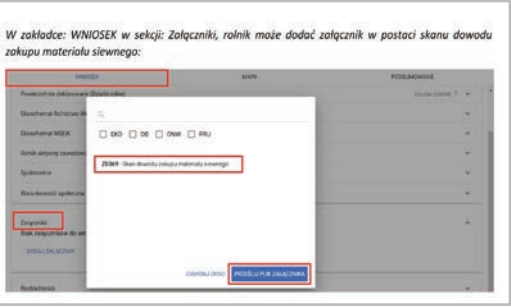
☐ Biologiczna uprawa

☐ Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych (E_RET)

☐ Grunty wyłączone z produkcji (E_GWP)

☒ Materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany (E_MSEIK)

4) w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności do materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany, nie złożył wniosku o przyznanie pomocy de minimis w rolnictwie z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany, lub ekologicznego materiału siewnego kategorii elitarny lub ekologicznego materiału siewnego kategorii kwalifikowany.



W przypadku gdy łączna powierzchnia gruntów ornych w gospodarstwie w roku, w którym rolnik złożył wniosek o przyznanie płatności do materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany, przekracza 300 ha, wielkość powierzchni, wynoszącej co najmniej 25% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie, na których rolnik zastosował materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany, ustala się dla powierzchni gruntów ornych wynoszącej 300 ha.

W przypadku braku nazwy danej odmiany materiału siewnego, rolnik ma możliwość zgłoszenia prośby o dodanie nazwy odmiany na adres: <https://pomoc.arimr.gov.pl/secure/Dashboard.jsps>

W celu spełnienia warunku zastosowania materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany na 25% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie dla E_MSEiK, w ramach deklaracji określonych roślin:

- burak cukrowy,
- burak pastewny,
- kukurydza cukrowa,
- kukurydza na kiszonkę,
- kukurydza na ziarno,
- kukurydza - plantacja nasienna,
- rzepak jary,
- rzepak ozimy,

a także w ramach roślin objętych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany, rolnik może zaznaczyć checkbox: Zastosowano inny materiał siewny, bez wnioskowania o ekoschemat E_MSEiK.

Ekoschemat: Grunty wyłączone z produkcji z wariantem Nowo utworzone elementy krajobrazu (NEK)

Wprowadzono zmianę przepisów regulujących zasady przyznawania płatności do ekoschematu:

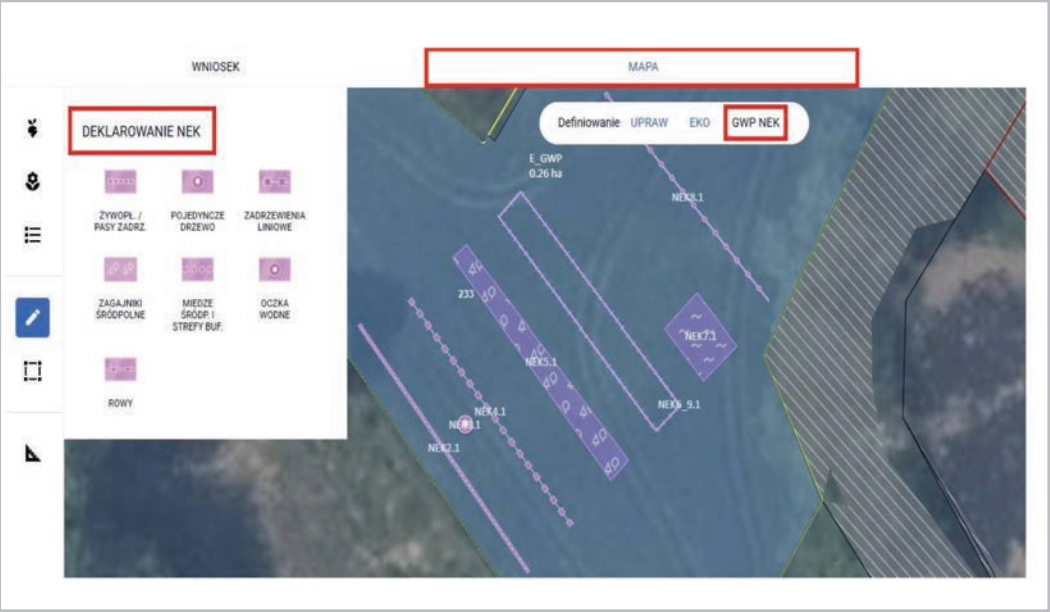


Grunty wyłączone z produkcji, poprzez rozszerzenie zakresu ekoschematu o możliwość ubiegania się przez rolników o wsparcie do gruntów ugorowanych, na których położone są **nowe utworzone elementy krajobrazu**, obejmujące co najmniej jeden z poniższych elementów:

- a) żywopłoty lub pasy gruntów zadrzewionych, które nie stanowią części lasu, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 10 m szerokości danego żywopłotu lub danego pasa;
- b) zadrzewienia liniowe, które nie stanowią części lasu;
- c) pojedyncze drzewa – nie więcej niż 150 sztuk/ha;
- d) zagajniki śródpolne, które nie stanowią części lasu, obejmujące drzewa lub krzewy, o powierzchni nie większej niż 0,5 ha;
- e) rowy, w tym otwarte ciek wodne służące do nawadniania lub odwadniania, z wyłączeniem rowów wykonanych z betonu, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 10 m szerokości danego rowu;
- f) oczka wodne inne niż zbiorniki z betonu lub tworzywa sztucznego, o maksymalnej powierzchni wynoszącej 1 ha, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 0,5 ha danego oczka; w przypadku, gdy oczko wodne jest otoczone roślinnością nadbrzeżną, do powierzchni oczka wodnego wlicza się obszar z tą roślinnością;
- g) miedze śródpolne lub strefy buforowe o szerokości nie mniejszej niż 1 m, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 20 m szerokości danej miedzy lub danej strefy.

Nowy element krajobrazu utworzony w ramach ekoschematu **Grunty wyłączone z produkcji**, np. w roku 2025, będzie się kwalifikował jako element krajobrazu także w kolejnych latach (do 2027 r.), pomimo faktu, iż może przekraczać powierzchnie „starych” elementów krajobrazu.

Nowy element krajobrazu również w późniejszych latach będzie uznawany za kwalifikujący się hektar, nawet jeśli w kolejnych latach na danej działce rolnik nie będzie ponownie ubiegał się o ekoschemat Grunty wyłączone z produkcji.



W celu umożliwienia rolnikom utrzymywanie elementów krajobrazu utworzonych w ramach ekoschematu Grunty wyłączone z produkcji, elementy te będą wliczane do kwalifikującego się hektara.

Minimalne wymagania określające próg wejścia do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi

Minimalna liczba punktów uprawniająca do przyznania płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składni-

kami odżywczymi stanowi iloczyn 25% powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie nie większej jednak niż 300 ha oraz 5 pkt przyznawanych za hektar.

Praktyka: Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia w wariantie podstawowym

Wprowadzono doprecyzowanie zapisu w ramach praktyki: **Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia w wariantie podstawowym**.

Punkty w ramach praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia w wariantie podstawowym są przyznawane do powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych, z wyłączeniem powierzchni gruntów na których rolnik ubiega się o przyznanie m.in. płatności do gruntów wyłączonych z produkcji, **jeżeli praktyka ta została zrealizowana przed dniem 31 lipca**, w którym został złożony wniosek.

Praktyka: Uprozczone systemy uprawy

Wprowadzono doprecyzowanie zapisu w ramach praktyki: **Uprozczone systemy uprawy**.

Zmiana liczby punktów przyznawanych za realizowanie praktyki: Uprozczone systemy uprawy oraz praktyki: Wymieszanie słomy z glebą:	
Praktyki w ramach ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi	Liczba punktów (1 pkt - ok. 100 PLN)
Uprozczone systemy uprawy	z 4 na 3
Wymieszanie słomy z glebą	z 2 na 1

Punkty w ramach praktyki Uprozczone systemy uprawy do powierzchni gruntów ornych z wyjątkiem gruntów ornych, na których jest prowadzona uprawa zerowa lub na których są uprawiane trawy wieloletnie lub inne zielne rośliny pastewne.

Zmiany w ekoschemacie Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od jego aplikacji

- rolnik od kampanii 2025 nie składa oświadczenia o wykonaniu wymogu dla praktyki Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od jego aplikacji,

- dane w zakresie realizacji praktyki rolnik będzie uzupełniać w ramach danej działki rolnej w zakresie: terminu nawożenia, wykonanie zabiegu oraz daty i godziny rozpoczęcia oraz zakończenia wymieszania obornika,
- rolnik na danej działce rolnej zgłoszonej do praktyki, może również zaznaczyć potwierdzenie realizacji wykonania w formie zdjęć geotagowanych,
- na podstawie wypełnionych danych i wysłaniu wniosku, dane w zakresie praktyki będą dostępne



W przypadku realizacji wymogu przed złożeniem wniosku rolnik wybiera wykonanie zabiegu i dane dot. wymieszania:

Po realizacji wymogu dla praktyki, rolnik składa ZMIANĘ DO WNIOSKU i uzupełnia dane w zakresie realizacji:

w formie elektronicznej wniosku wraz z dedykowanym i uzupełnionym oświadczeniem o wykonaniu wymogu dla praktyki Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od jego aplikacji.

Analogicznie, rolnik od kampanii 2025 nie składa oświadczenia o wykonaniu wymogu dla praktyki stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbrzygowo.

Zmiany w warunkowości

Wprowadzenie normy GAEC 2: Ochrona terenów podmokłych i torfowisk

Norma GAEC 2 Ochrona terenów podmokłych i torfowisk obowiązuje rolników posiadających działki na obszarach objętych normą GAEC 2, od 2025 r.

Obszary objęte GAEC 2 zostały wyznaczone w oparciu

o wyniki badań przeprowadzonych przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (IUNG-PIB).

Na trwałych użytkach zielonych oraz gruntach ornych położonych w obrębie wyznaczonych w ramach GAEC 2 torfowisk i obszarów podmokłych **obowiązuje zakaz:**

- wydobywania torfu,
- budowy i odnawiania rowów i instalacji drenujących do odwadniania lub odprowadzania wody z terenu,
- zaorywania.

Dodatkowo w odniesieniu do:

• **trwałych użytków zielonych** – obowiązuje zakaz przekształcania z wyjątkiem wykonania zabiegu renowacji z zastosowaniem płytkiej uprawy gleby i podsewu nie częściej niż raz na 4 lata,

• **gruntów ornych** – umożliwia się płytką uprawę gleby do głębokości 15 cm.

Dopuszczona uprawa płytka gleby na gruntach ornych (do 15 cm głębokości) ma na celu wykonywanie wybranych zabiegów agrotechnicznych w celu umożliwienia przygotowania gruntu pod zasiew roślin, przykrycia resztek pożywnych glebą oraz – w razie potrzeby – usunięcia niepożądanego rośliności.

Wprowadzenie mechanizmu warunkowości społecznej

Warunkowość społeczna polega na uzależnieniu wysokości wsparcia od przestrzegania wybranych krajowych przepisów z zakresu prawa pracy oraz zasad BHP, i jest obligatoryjnym elementem systemu płatności we wszystkich państwach UE od 2025 r.

Kontrole jak i typowanie do kontroli na potrzeby warunkowości społecznej wykonuje Państwowa Inspekcja Pracy (PIP), która jest organem powołanym do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Warunkowość społeczna dotyczy rolników składających wnioski o przyznanie płatności, **będących jednocześnie pracodawcami albo** niebędących pracodawcami, którzy są **przedsiębiorcami** albo innymi jednostkami organizacyjnymi, **na rzecz których jest świadczona praca przez osoby fizyczne.**

Kontrole w zakresie Warunkowości społecznej dotyczą rolników bez względu na wielkość prowadzonego przez nich gospodarstwa i rodzaj prowadzonej działalności.

W przypadku stwierdzenia przez PIP naruszenia przepisów (niezgodności) na rolnika zostanie nałożona kara administracyjna.

Rozporządzenie ministra rolnictwa określa:

- liczbę punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej niezgodności z wymogami warunkowości społecznej (w ramach oceny wagi według kryterium zasięgu, dotkliwości i trwałości w zależności od rodzaju stwierdzonego naruszenia);
- wyrażoną w procentach wielkość kary administracyjnej w zależności od liczby punktów przypisanej stwierdzonej niezgodności z wymogami warunkowości społecznej;
- przypadki poważanej niezgodności z wymogami warunkowości społecznej lub kryteria uznawania niezgodności z wymogami warunkowości społecznej za poważaną niezgodność.

Kary administracyjnej z tytułu nieprzestrzegania wymogów warunkowości społecznej nie stosuje się, jeżeli ta kara nie przekracza równowartości w złotych kwoty 100 EURO.

Rolnika (w decyzji) powiadamia się o niezastosowaniu kary administracyjnej. Nakazuje się realizację działań naprawczych mających na celu usunięcie stwierdzonych niezgodności oraz ustala się termin realizacji działań naprawczych, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia roku następującego po roku, w którym stwierdzono nieprzestrzeganie wymogów warunkowości społecznej.

Wioletta Dudek - Mozga

Kierownik

Biuro Działów Społecznych i Środowiskowych

oraz Płatności Bezpośrednich

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Łódzki Oddział Regionalny

W zakładce MAPA możliwe jest przegląd warstw objętych GAEC2. Warstwa GAEC2 widoczna jest po dodaniu działki referencyjnej:



Soja w Polsce – roślina przyszłości na polskich polach

Soja, pochodząca ze Środkowych i Zachodnich Chin, od lat zdobywa coraz większe znaczenie na świecie, a jej uprawa w Polsce dynamicznie rośnie. Jest cenniejsza przede wszystkim za wysoką zawartość białka o dużej wartości biologicznej, bogatego w aminokwasy egzogenne, takie jak lizyna, metionina i cystyna. Dodatkowo jej nasiona zawierają 13-22% tłuszczu, co sprawia, że jest surowcem cennym zarówno w przemyśle spożywczym, jak i paszowym.

Wymagania glebowe i klimatyczne

Soja najlepiej plonuje na glebach kompleksu pszennego dobrego i wadliwego, ale może być uprawiana także na słabszych glebach żytnich – choć wtedy plon jest silnie uzależniony od opadów. Optymalny odczyn gleby wynosi 6,5–7,0 pH, a zakwaszenie negatywnie wpływa na proces brodawkowania i pobieranie azotu. Uprawa soi w Polsce wymaga także inokulacji bakteriami brodawkowymi, co umożliwia wiązanie azotu atmosferycznego.

Soja jest rośliną ciepłolubną i wrażliwą na przymrozki, dlatego termin siewu przypada na okres między 25 kwietnia a 10 maja. Jednym z największych zagrożeń są naloty ptaków, głównie grzywaczy, które mogą powodować duże straty podczas wschodów.

Jeszcze kilka lat temu podział odmian soi na grupy wczesności w Polsce praktycznie nie istniał, co znacznie utrudniało dobór odpowiednich odmian do warunków klimatycznych poszczególnych regionów. Przełom w tej dziedzinie przyniosły badania prowadzone przez **Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU)**, który w oparciu o wie-

loletnie doświadczenia wprowadził klasyfikację odmian według ich długości okresu wegetacji.

Podział odmian soi – przełomowe badania COBORU

Obecnie w Krajowym Rejestrze (KR) znajdują się 44 odmiany soi, które podzielono na trzy grupy:

- **Seria I** – bardzo wczesne i wczesne (131–137 dni wegetacji),
- **Seria II** – średniowczesne i średniopóźne (138–150 dni wegetacji),
- **Seria III** – późne i bardzo późne (148–164 dni wegetacji).

Dzięki tym badaniom rolnicy mogą lepiej dopasować odmiany soi do swoich gospodarstw, minimalizując ryzyko strat i optymalizując plonowanie.

Dynamiczny rozwój uprawy soi w Polsce

W ostatnich latach powierzchnia uprawy soi w Polsce znacząco wzrosła. Według danych **ARiMR**, w 2024 roku areal uprawy wyniósł niemal **80 tys. ha**, podczas gdy rok wcześniej było to **44,4 tys. ha**. Rozwój tej uprawy jest związany z zapewnieniem dostępu do nowoczesnych i wartościowych odmian oraz programami badawczymi COBORU.

Dzięki prowadzonym doświadczeniom PDO, rolnicy planujący uprawę soi mogą łatwiej wybrać odmianę najbardziej dostosowaną do indywidualnych warunków gospodarstwa. Ponadto, w ramach **Inicjatywy Białkowej COBORU**, na bieżąco określany jest potencjał plonotwórczy i uzdolnienia adaptacyjne odmian soi.

Rośliny soi gotowe do zbioru charakteryzują się następującymi cechami:

- Strąki i łodygi są całkowicie brązowe,
- Roślina jest pozbawiona lub prawie pozbawiona liści,

- Nasiona „dzwonią” w strąkach, co oznacza ich dojrzałość i gotowość do zbioru.

Głównymi cechami użytkowymi soi są: plon nasion oraz długość okresu wegetacji. Za najbardziej wartościowe uznaje się odmiany o wysokim i stabilnym plonie, które jednocześnie mają możliwie najkrótszy okres wegetacji. Ponieważ zbiory soi odbywają się jesienią, dla rolnika istotna jest możliwość przeprowadzenia zbioru w optymalnym terminie – przy odpowiedniej wilgotności nasion (ok. 14%) oraz sprzyjających warunkach polowych i pogodowych.

Wyniki plonowania odmian soi w 2024 roku

Poniższe wykresy przedstawiają wyniki plonowania wybranych odmian soi w doświadczeniach PDO realizowanych na terenie województwa łódzkiego:

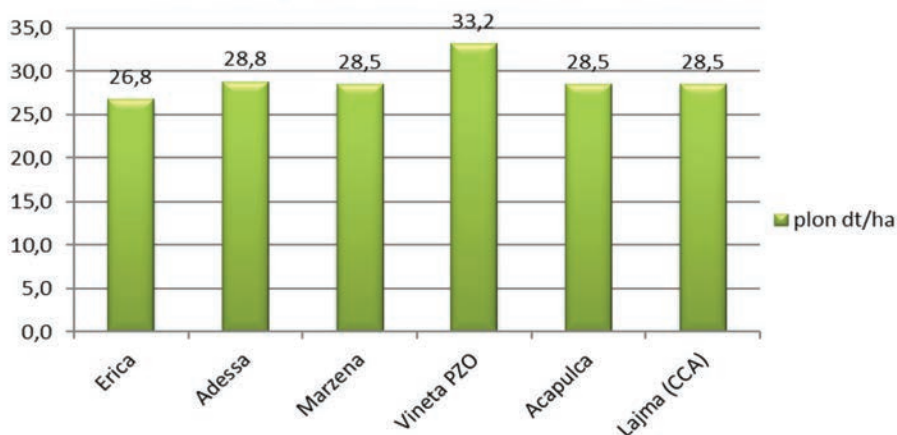
- Odmiany bardzo wczesne i wczesne: Najwyższy plon uzyskała odmiana Vineta PZO, słabiej plonowała Erica.
- Odmiany średniowczesne i średniopóźne: Najlepiej plonowały odmiany Arnold, Acassa i Aurelia, najniższy plon zanotowano dla odmiany Obelix.
- Odmiany późne i bardzo późne: Najlepiej wypadły odmiany Tertia (CCA), Ahillea (CCA), LID Diamantor i Ikon, natomiast słabiej plonowała odmiana Orpheus.

Kluczowe czynniki wpływające na sukces w uprawie soi:

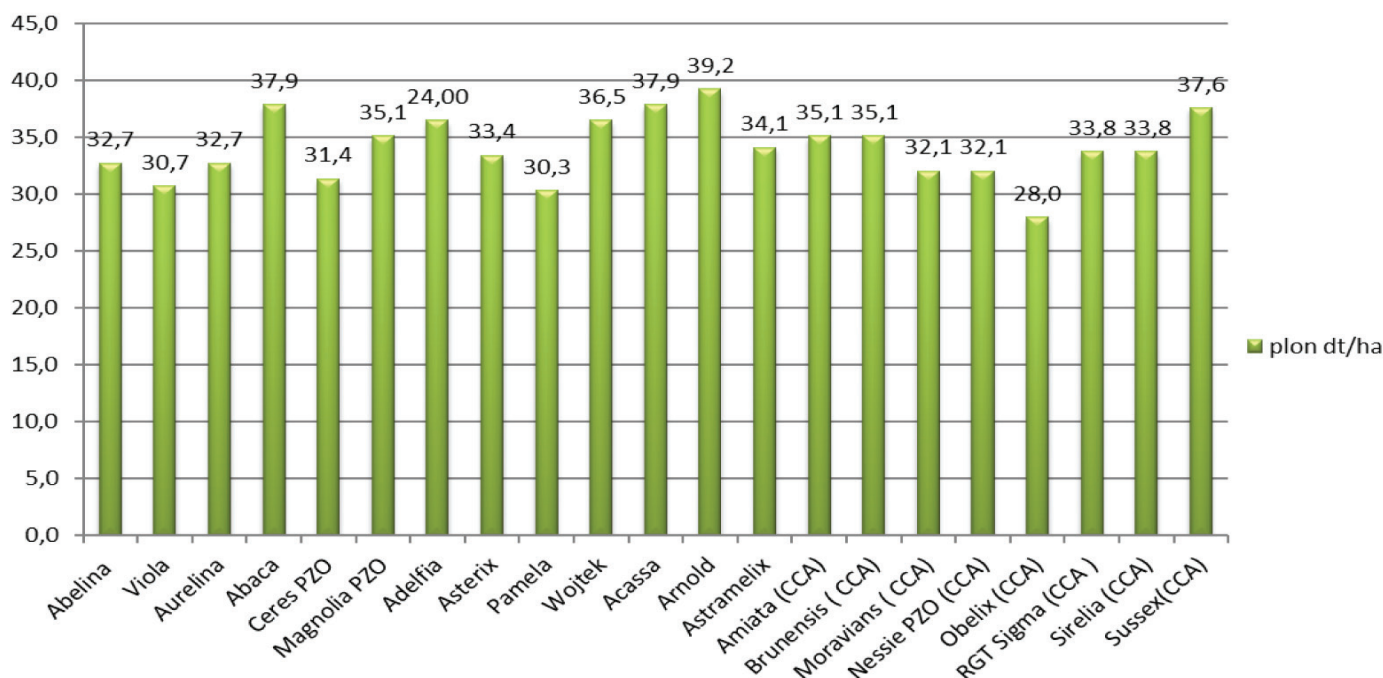
1. Wybór odpowiedniej lokalizacji,
 2. Dobór odmiany dostosowanej do lokalnych warunków,
 3. Przebieg warunków pogodowych w okresie wegetacji.
- Z roku na rok uprawa soi w Polsce zyskuje na znaczeniu, a dzięki nowoczesnym badaniom i selekcji odmian,



Plonowanie soi w 2024 roku odmiany bardzo wczesne i wczesne



Plonowanie soi w 2024 roku odmiany średniowczesne i sredniopóźne



rolnicy mogą liczyć na coraz lepsze wyniki. Czy soja stanie się wkrótce jedną z kluczowych roślin na polskich po-

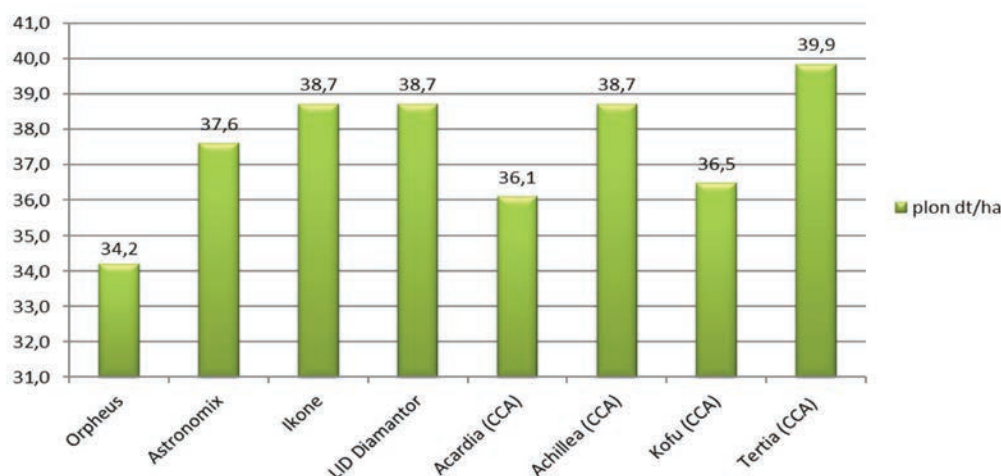
lach? Wszystko na to wskazuje! W związku z rosnącym zainteresowaniem rolników uprawą soi oraz potrzebą

zwiększenia krajowej produkcji białka paszowego, Łódzki Zespół PDO zdecydował o utworzeniu Listy Odmian Zalecanych (LOZ) na rok 2025.

Lista Odmian Zalecanych (LOZ) do uprawy w 2025 roku:

1. Abaca, 2. Acardia CCA, 3. Acassa, 4. Adelfia, 5. Adessa, 6. Amiata CCA, 7. Arnold, 8. Magnolia PZO, 9. Sussex CCA, 10. Tertia CCA, 11. Vineta PZO.

Plonowanie soi w 2024 roku odmiany późne i bardzo późne



Zaproszenie na Krajowe Dni Soi 2025

Wszystkich rolników, doradców i pasjonatów uprawy soi zapraszamy na **Krajowe Dni Soi 2025**, które odbędą się **11 września 2025 roku w Sulejowie**. Organizatorem wydarzenia jest COBORU i SDOO w Sulejowie, a jego celem jest prezentacja najnowszych odmian roślin uprawnych, technologii oraz innowacji w rolnictwie. To doskonała okazja, aby wymienić doświadczenia, porozmawiać z ekspertami oraz zobaczyć na żywo efekty badań COBORU nad odmianami soi.



Stacja
Doświadczalna
Oceny Odmian
w Sulejowie

Małgorzata Janik
ZDOO w Masłowicach

WESOŁEGO



ALLELUJA!

Święto Wielkiej Nocy to czas otuchy i nadziei,
czas odradzania się wiary w siłę Chrystusa i siłę człowieka.
Życzę, aby Święta Wielkanocne przyniosły radość, pokój oraz wzajemną życzliwość.
Aby stały się źródłem wzmacniania ducha.

W imieniu swoim i pracowników
dr inż. Przemysław Majchrowski



Stacja
Doświadczalna
Oceny Odmian
w Sulejowie

Inspekcja po Twojej stronie!



Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa ma w Polsce ponad stuletnią tradycję i odpowiada za kluczowe aspekty naszego bezpieczeństwa, zdrowia i życia. Nie zdajemy sobie często sprawy jak ten urząd działa na co dzień i czym się zajmuje. Zadania realizowane przez Inspekcję mają na celu zapewnienie wysokiego poziomu zdrowia roślin, eliminację zagrożeń wynikających ze stosowania środków ochrony roślin i nawozów oraz produkcję materiału siewnego w pełni spełniającego wymagania zdrowotne i jakościowe.

Mimo, że działalność nasza jest często mało zauważalna dla większości osób, a społeczeństwo negatywnie reagują na słowa: „Inspekcja”, „kontrola” to jednak ufam, iż przedstawienie kilku konkretnych przykładów wielowymiarowości zadań, pokaże jak ważną pracę wykonujemy. Inspekcja kontroluje eksport roślin, produktów roślinnych wysyłanych z kraju na cały świat, ale również chroni granice przed „intruzami”...

„Intruzi” w walizkach, pasażerowie „na gapę” i nie tylko.....

Wszyscy doskonale pamiętamy jak prasa w latach 50 ub. wieku donosiła o nocnym desancie z amerykańskich samolotów „żuka z Colorado”. Stonka ziemniaczana (*Leptinotarsa decemlineata*), bo o niej mowa, była wówczas zmołą polskich rolników. Owad pustoszył pola. Obawiano się klęski, jaką może spowodować szybko rozprzestrzeniająca się „zaraza”. Dziś doskonale wiemy, że owszem przyjechała do Europy, ale jako pasażer „na gapę”, przy okazji transportu różnorodnych towarów. W obecnych czasach ryzyko transportu obcych gatunków wzrosło wielokrotnie z uwagi na globalizację oraz wzrost liczby podróży międzynarodowych i dynamiczny rozwój handlu.

Jeśli chodzi o współczesne zagrożenia Komisja Europejska opublikowała wykaz 20 regulowanych agrofagów kwarantannowych określanych jako priorytetowe, których potencjalna obecność w naszym kraju, spowodowałaby ogromne straty gospodarcze, społeczne i środowiskowe. Należałoby tu wymienić m.in. agrofagi zagrażające naszym drzewostanom iglastym i liściastym jak *Anoplophora spp.*, *Agilus anxius*, *Agilus planipennis*, *Buraphelenchus xylophilus*, *Xylella fastidiosa* czy agrofagi kwarantannowe dla ziemniaka i innych roślin psiankowatych jak bakterie *Clavibacter sepedonicus* i *Ralstonia solanacearum*.

Jednym z priorytetowych zadań inspekcji w przypadku stwierdzenia ogniska agrofaga kwarantannowego jest jego skuteczna eliminacja i niedopuszczenie do jego rozprzestrzenienia się poza wyznaczoną strefę porażenia. Inspektorzy dysponują obecnie odpowiednimi narzędziami dzięki którym mogą skutecznie wykrywać inwazyjne gatunki. Do najważniejszych o których należy wspomnieć należy: monitoring z użyciem pułapek fermonowych, opracowane ścieżki działań na wypadek pojawienia się agrofaga (Plany Zarządzania Agrofagami), wykorzystanie urządzeń tele-



detekcyjnych (np. drony) oraz stosowanie na szeroką skalę, głównie w krajach Europy Zachodniej psów tropiących.

Zaciekawionych odsyłam do literatury, nie tylko fachowej ponieważ jest wiele doniesień medialnych na temat wielomilionowych strat gospodarczych, jakie powyższe agrofagi spowodowały w gospodarkach niektórych krajów.

Żywność bez pozostałości środków ochrony roślin (ŚOR), produkcja bez GMO czyli bezpieczeństwo „od pola do stołu”

Inspekcja stoi na straży bezpieczeństwa żywności poprzez prowadzenie systematycznych kontroli stosowa-

nia środków ochrony i pobierania próbek płodów rolnych.

W ramach krajowego monitoringu bezpieczeństwa żywności Inspektorzy pobierają próby w celu zbadania obecności ewentualnych pozostałości środków ochrony roślin (NDP), substancji niedopuszczonych do stosowania w danej uprawie czy modyfikacji genetycznych.

Środki ochrony roślin podlegają najostrzejszym regulacjom prawnym spośród wszystkich środków chemicznych. Dopuszczone są do użycia dopiero wtedy, gdy wieloletnie badania potwierdzą, że przy prawidłowym zastosowaniu danego środka, jego pozostałości w roślinie są dla konsumenta bezpieczne. Bardzo ważna jest świadomość i wiedza którą można nabyć na szkoleniach z zakresu stosowania ŚOR. Błędy popełniane przez wykonawców zabiegów, ich niedostateczne przygotowanie oraz brak świadomości i wiedzy mogą być przyczyną obecności w płodach rolnych niepożądanych substancji, doprowadzić do zatrucia zapylaczy i innych organizmów pożytecznych, a co gorsze doprowadzić do utraty zdrowia i życia ludzi! Ostatnie przypadki śmiertelnych zatruciów środkami zawierającymi fosforek glinu pokazują jak bardzo potrzebna jest kampania informacyjna dot. bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin. Środek „na kreta” okazał się śmiertelnie niebezpieczny w rękach amatorów, którzy najczęściej nabyli go na różnych portalach internetowych, nie przeczytali zapisów etykiety środka i zastosowali go nie mając odpowiedniego przeszkolenia i wiedzy o jego działaniu. PIO-RIN stoi na staży przestrzegania „kodeksu dobrej praktyki rolniczej” choćby poprzez weryfikację posiadanych zaświadczeń potwierdzających ukończenie szkolenia czy badanie sprawności technicznej opryskiwaczy.

12 maja obchodzimy ustanowiony przez Organizację Narodów Zjednoczonych Międzynarodowy Dzień Zdrowia Roślin. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa świętuje ten wyjątkowy dzień pod hasłem: CHRONIĄC ROŚLINY, CHRONISZ ŻYCIE! Wszystkie działania podejmowane przez PIORIN mają na celu dobro konsumentów, producentów i w konsekwencji całego społeczeństwa, a także naszego środowiska naturalnego.

Barbara Sopata

Kierownik Oddziału w Piotrkowie Trybunalskim

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi



Niedziela Wielkanocna, czyli Wielka Niedziela



Niedziela Zmartwychwstania jest najważniejszym wydarzeniem w kalendarzu Kościoła katolickiego, gdyż stanowi o istocie chrześcijaństwa. Świętowanie Wielkiej Nocy zaczyna się dzisiaj, podobnie jak dawniej, od rezurekcji, czyli uroczystej mszy św., którą poprzedza procesja. Nazwa „rezurekcja” pochodzi z języka łacińskiego i oznacza powstanie z martwych. Tę mszę o świcie rozpoczyna trzykrotne procesyjne obejście kościoła.

Na czele procesji niesiony jest krzyż ozdobiony czerwoną stułą, tuż za nim figura Chrystusa Zmartwychwstałego i monstrancja z Hostią. Przy biciu dzwonów Najświętszy Sakrament w procesji trzykrotnie obnoszony jest wokół świątyni. Celebracja liturgii rezurekcyjnej gromadzi liczne rzesze wiernych, którzy radość zmartwychwstania wyrażają śpiewem pieśni *Wesoły nam dzień dziś nastał* i wielu innych. W śpiewach wielkanocnych często spotykamy słowo „alleluja”. Wywodzi się ono z hebrajskiego *hallelujah* i oznacza „wysławiajcie Jahwe”. (...)

Radość ze zmartwychwstania Chrystusa obwieszcza ją dzwony i wystrzały. Podczas rezurekcji powszechne było strzelanie z armat, moździerzy, petard. Ten huk może wynikać z radości wielkanocnej i chęci wiosennego przebudzenia świata do życia. (...)

Wśród ludowych tradycji poranka niedzielnego było rozpoznanie kobiet uchodzących za czarownice, aby później wystrzegać się ich, bo to one zabierały krowom mleko, mogły rzucić urok i sprowadzić kłopoty. Za czarownice uważano kobiety, które nie obeszły z procesją kościoła trzy razy. Kolejnym zwyczajem był szybki powrót z kościoła do domu. Komu się to udało, mógł liczyć na szczęście i dobry urodzaj zboża w danym roku. Po zakończonej rezurekcji gospodarze, którzy przyjeżdżali na mszę furmankami, urządzali wyścig konny. (...) Wierzono, że to przynosi udane żniwa, zapewni obfite plony, szczęście, zdrowie i powodzenie oraz jest zapowiedzią przodownictwa we wszystkich pracach polowych. (...)

Śniadanie wielkanocne – święconka

(...) Śniadanie wielkanocne poprzedza modlitwa i dzielenie się poświęconym jajkiem – symbolem życia, płodności, miłości, sił witalnych oraz składanie sobie życzeń. Dzielenie się jajkiem jest zwyczajem przyjętym z kultury rzymskiej, w której uczty rozpoczynano spożywaniem jajek. (...) W polskiej tradycji mężczyzna będący głową rodziny rozdawał zebranych kawałki jajka, składając życzenia. Wszyscy domownicy wzajemnie wymieniali się życzeniami i dzielili jajkiem. (...)

W dawnych czasach po podzieleniu się jajkiem każdy z domowników, bez wyjątku, musiał zjeść star-

tą łaskę chrzanu. Była to forma umartwienia się, ale i zabieg „medyczny”, któremu trzeba było się poddać przed sutą i smaczną ucztą. Tłumaczono spożywanie chrzanu małą częścią goryczy, którą należało dzielić z Chrystusem, który na krzyżu pojony był octem. (...) W jedzeniu chrzanu można również doszukiwać się magicznego środka apotropeicznego zabezpieczającego przed złymi siłami, które tradycyjnie lękają się ostrych przypraw, takich jak czosnek czy właśnie chrzan. (...) Dla niektórych mieszkańców dawnej wsi była to jedyna okazja w roku, by najeść się do syta i skosztować mięsa lub kielbasy. Już wiele lat temu Łukasz Gołębiowski odnotował sutość wielkanocnych stołów: *Święcone. Obyczaj to kraju naszego. W tym dniu i kmiotek, i najuboższy człowiek zdobędzie się na kawał świniny przynajmniej, kielbasę, placek i jaja, majątniejszy na okazalsze święcone (Lud polski i jego zwyczaje).*

Stół wielkanocny zdobiły kolorowe pisanki, gałązki zielonego bukszpanu, bazie i pierwsze kwiaty. Obowiązkowo na stole musiał się znaleźć baranek często ustawiany na łączce z rzeżuchy lub młodego owsa. Baranek, zwany niegdyś anguskiem, zrobiony był z ciasta, wosku, masła, współcześnie również z masy cukrowej i czekolady. Baranek wielkanocny z czerwoną chorągiewką jest symbolem Jezusa Zmartwychwstałego, ale także pokory i niewinności. (...)

Zgodnie z tradycją w Wielką Niedzielę nie podawano ciepłych dań, ponieważ w największe święta nie powinno się wykonywać żadnej ciężkiej pracy, a za taką uważano rozpalanie ognia, pracowanie przy kuchni i gotowanie. (...) Na wsiach przestrzegano zasady, że wielkanocne święcone przygotowane ma być „bez dymu” lub przy „jednym dymie”, co oznaczało, że tylko odgrzane. Jedyną ciepłą potrawą był wielkanocny żurek lub barszcz. Etnografowie chętnie odpowiadają na pytanie, którą zupę powinno się jeść na wielkanocne śniadanie: barszcz czy żurek, ale nie ma wśród nich zgody, ponieważ rodzaj tej zupy jest uwarunkowany regionalnie. (...)

Na wielkanocnym stole musiały się koniecznie znaleźć pokarmy poświęcone. Wierzono, że święcona woda i modlitwa nad jadłem czyni je świętym i chroni przed skutkami nadmiernego obżarstwa. Zdarzało się, że po długim i surowym poście, jaki kiedyś obowiązywał, zjedzenie dużej ilości tłustych mięs, kielbas, słodkich ciast, jaj oraz wypicie sporej ilości trunków mogło się bardzo źle skończyć dla biesiadnika – chorobą, a nawet śmiercią. Należało jednak według tradycji skosztować każdej potrawy znajdującej się

w święconce. Kawałek poświęconej słoniny zostawiano na cały rok. W wierzeniach ludowych miała ona właściwości przyspieszające gojenie ran.

Na magnackich i szlacheckich stołach królowała dziczyzna, dania z wołowiny, cielęciny, wieprzowiny, drób i króliki. Najważniejszą wielkanocną wędliną była wędzona i parzona szynka. Podawano też kielbasy i pasztety. Przysmakiem wędliniarskim była biała kielbasa i głowizna (głowa świni). Mięsnym potrawom towarzyszyły chrzan, ćwikła i inne sosy. Chłopski stół był skromniejszy. Obowiązkowo musiały być jajka pod różną postacią i wędliny. W rodzinach bardzo ubogich włościan wędliny zastępowano jajecznicą lub jajkami na twardo i kawałkiem słoniny. (...) Nie mogło natomiast zabraknąć chleba. Należy jeszcze dodać, że nic ze święconki nie mogło się zmarnować. Skorupki z jajek wynoszono na grządki, by warzywa się rodziły, do sadu, by drzewa owocowały, i mieszano z karmą dla drobiu, by się dobrze chował. Skorupki pisanek położone pod drzewa owocowe miały zapewnić urodzaj owoców, gdyż jajko wówczas udzielało swoich sił płodności. (...) Z kolei kości ze święconego mięsa wtykano w ziemię, by chronić plony przed szkodnikami. (...)

Świętowanie pierwszego dnia Wielkiej Nocy

Wielkanocne ucztowanie trwało przez całą niedzielę. Mieszkańcy wsi wtedy nie przyjmowali gości i nie odwiedzali się. Wiązało się to z ludowym przekonaniem, że w wielkie święta dusze zmarłych powracają, by spotkać się ze swoimi bliskimi, dlatego należało być w domu. Gospodarze wychodzili tylko w pola i oglądali, jak rosną ozime zboża. Ludność wsi w pierwszy dzień Wielkanocy odwiedzała też cmentarze, zapalając światła i zostawiając trochę pożywienia dla swych zmarłych. Wizyta na cmentarzu była symbolicznym przekazaniem wieści, że Chrystus zmartwychwstał i oni też powstaną z martwych.

Po spożyciu uroczystego śniadania tradycją był odpoczynek. Nie można było jednak spać, gdyż mogło to spowodować nieurodzaj pszenicy, zarastanie chwastami ziemniaków i niepowodzenia w grzybobraniu. Święteckim charakterem Niedzieli Wielkanocnej podkreślało nicnierobienie. W wiejskich domach nie sprzątano, nie gotowano, oddawano się jedynie rozmowom, zabawom i śpiewom. Zwłaszcza młodzież organizowała różne zabawy, na przykład popularna była „wałatka” nazywana też „wybitką”. Zabawa ta wywodzi się z dawnych zwyczajów zaduszkowych, kiedy to toczono jajo na grobach i później oddawano biednym. Ta wielkanocna zabawa polegała na stukaniu się pisankami albo toczeniu ich po stole. Wygrywał ten, którego jajko najpóźniej się stłukło. Zwycięzca zabierał stłuczone jajko. Czasami chłopcy urządzali sobie zabawę polegającą na przerzucaniu pisanek przez dach kościoła lub chaty. Od rezurekcji w Wielką Niedzielę przez cały okres wielkanocny pozdrawiano się słowami: „Chrystus zmartwychwstał”. Należało odpowiedzieć: „Prawdziwie zmartwychwstał!”. (...)

Oprac. na podstawie materiału przygotowanego przez dr Małgorzatę Dziurę z Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej

Skróty od Redakcji „W nowej roli”

Całość tekstu oraz inne tradycje Świąt Wielkanocnych są dostępne na stronie:

www.gov.pl/web/archiwum-kulturasport/wielkanoc



Termy Poddębice to nie tylko świetnej jakości naturalna woda termalna. Znajdziemy tutaj **dwie strefy saun**, a w nich: sauny fińskie, łaźnie parowe, sauny infrared, saunarium z aromaterapią, słoneczną ławkę



z lampami UV i IR, komnatę solną z tężniami - doskonałe miejsce relaksu z właściwościami inhalacyjnymi. Tężnie solankowe nasycają powietrze jodem, bromem i całą gamą innych mikroelementów. Mikroklimat powstały wokół tężni wykorzystywany jest w profilaktyce i leczeniu schorzeń górnych dróg oddechowych. Jest tu też ścieżka Kneippa do naprzemiennej kąpieli stóp w zimnej i ciepłej wodzie.



Strefa saun na piętrze jest strefą beztekstylną. Ceremonie saunowe prowadzone przez wykwalifikowanych saunamistrzów oferowane są przez 7 dni w tygodniu i dostępne w cenie biletu basenowego z saunami. Podczas seansów saunamistrz polewa rozgrzane kamienie wodą z olejkami zapachowymi, przy czym każde kolejne polanie jest intensywniejsze. Po każdym polaniu wytworzona para wodna zostaje skierowana na uczestników ceremonii za pomocą specjalnej techniki poruszania ręcznikiem bądź wachlarzem, co zapewnia efekt intensywnego uderzenia ciepła oraz gwarantuje niepowtarzalne wrażenia



wizualne. Dodatkową atrakcją jest muzyka dobrana odpowiednio do danej ceremonii. Nowością na Poddębickich Termach jest seans Bania Parowa, który jest hybrydą sauny fińskiej i witek z sauny parowej!



Co ważne, przestrzeń kompleksu Termy Poddębice została przygotowana tak aby była przyjazna i dostępna dla każdego. Obiekt jest w pełni przystosowany dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

Termy Poddębice na swoim **SPA** oferują swoim Gościom szereg zabiegów relaksacyjnych i pielęgnacyjnych mających na celu poprawę ogólnego samopoczucia, zmniejszenia napięcia mięśniowego czy



wygładzenie i przywrócenie skórze niezwyklej miękkości. Rytuał termalny, masaż gorącą świecą czy gorącymi kamieniami, peelingi ciała, twarzy, szyi i dekolto to tylko niewielka część z bogatej oferty zabiegów dla ciała.

Poza różnego rodzaju masażami i peelingami ofertę uzupełniają hydromasaże w piwie oraz hydromasaże z aromaterapią w naturalnej wodzie termalnej sprzed 27 tysięcy lat...



Strefa SPA to również miejsce gdzie nasi Goście mogą skorzystać z zabiegów fizjoterapii. Nasi wykwalifikowani fizjoterapeuci to specjaliści w przywracaniu maksymalnej sprawności oraz poprawy funkcjonowania w życiu codziennym.

Termy Poddębice czynne są codziennie od 10:00 do 22:00, a w ich pobliżu dostępna jest baza noclegowa, z której skorzystać mogą goście, dla których jeden dzień na wodne szaleństwo to zdecydowanie za mało.



Bilety uprawniające do wejścia do Poddębickich Term można kupić online. Dzieci do 5 lat wchodzą za symboliczną złotówkę. Skorzystać z Term mogą również posiadacze kart sportowych jak Multisport, Fitprofit, Medico-ver Sport czy PZU.